

Nationaal Park
Dwingelderveld

Nationaal Park
Drents-Friese Wold

Oerlandschap
Holtingerveld

Jaarverslag 2025

Nationaal Park Dwingelderveld,
Nationaal Park Drents-Friese Wold en
Oerlandschap Holtingerveld

Jaarverslag 2025

Nationaal Park Dwingelderveld,
Nationaal Park Drents-Friese Wold
en Oerlandschap Holtingerveld

Inhoud

Een jaar vol beweging en vooruitgang	4
Twee Nationale Parken en een Oerlandschap	6
Samenwerking en governance	8
Recreatie & toegankelijkheid	12
Het Nationaal Park Drents-Friese Wold bestaat 25 jaar	14
Landschap, cultuurhistorie & erfgoed	16
Communicatie, educatie & participatie	18
Vitale landbouw & gebiedsprocessen	18
Vooruitblik 2026	20
Begroting en rekening 2025	21
Nieuwsberichten 2025	23

Foto Karin Broekhuijsen

Een jaar vol beweging en vooruitgang

Nederland staat voor grote en urgente opgaven die strijden om de beperkte ruimte in ons land: invloed van klimaatverandering, transitie van de landbouw, versterking van onze natuur, de draagkracht van ons water- en bodemsysteem, de energietransitie en de forse woningopgave.

We kunnen deze opgaven niet langer doorschuiven naar toekomstige generaties. Regie en urgentiebesef zijn nodig bij de transitie naar een klimaatneutrale samenleving en circulaire economie, het verbeteren van de kwaliteit van de natuur en het toekomstbestendig maken van de landbouw.

Foto Kim Stellingwerf

Herstel relatie mens en natuur

De ecologische opgaven in Natura 2000-gebieden staan niet los van water, klimaat, landbouw, energie, ruimtelijke ontwikkeling en duurzame recreatie en toerisme. Daarbij moet verder gekeken worden dan alleen de natuurgebieden zelf. Juist in die samenhang liggen mogelijkheden waarbinnen het Overlegorgaan Nationale Parken Dwingelderveld, Drents-Friese Wold en Oerlandschap Holtingerveld naast de BAC Zuidwest Drenthe een relevante rol vervullen.

Natuurherstel gaat in de eerste plaats over het herstel van de relatie tussen mens en natuur. We moeten werken aan een toekomst waarin we zelf weer een integraal onderdeel van de natuur worden. Immers, mensen staan niet buiten de natuur.

Maatregelen zijn nodig om natuurdoelen te halen, maar ook om door natuurherstel de nu stagnerende ruimtelijke en economische ontwikkelingen weer mogelijk te maken. De hele samenleving heeft hier baat bij.

Het Overlegorgaan heeft dit jaar heel nadrukkelijk de verbinding gezocht met haar omgeving. Werkgroepen en gebruikersgroepen gelieerd aan de Nationale Parken en het Oerlandschap Holtingerveld riepen op tot interactie en connectie. Gemeenteraden werden bezocht om openheid te verschaffen over de nieuwe koers. De luiken zijn open gegooit. Vergaderingen van het Overlegorgaan hebben voortaan 'in het veld' plaats met ruimte voor input van buiten. Interactie, verbinding, draagvlak, balans zijn de nieuwe codewoorden die het functioneren typeren van het Nationale Park anno 2025. Er is een stevig ambitieplan vastgesteld dat met enthousiasme is begroet door bewoners, recreanten, terreinbeheerders, ondernemers, maatschappelijk middenveld en overheden.

Gebiedsgericht werken: werk in uitvoering

Gebiedsgericht werken is meer dan het projecteren van één opgave op een gebied. Het neemt het hele gebied als basis en bekijkt de opgaven die er spelen in samenhang. Van onderop gezamenlijk werken aan een betere leefom-

geving in het landelijke gebied. Grass roots initiatieven ontwikkelen en besluiten. Ook dit is een precair proces waarin we elkaar opnieuw ontmoeten en aanspreken en uitdagen. Binnen de context van het Nationale Park kunnen deelnemers meer bereiken dan op eigen kracht als zij bereid zijn tot inschikkelijk vermogen en oprecht rekening houden met de agenda's en belangen van de overige gesprekspartners. Sommige zaken vragen iets meer tijd en interne afstemming. Soms leggen andere dossiers onbedoeld een wissel op de gewenste voortgang.

Elk serieus overleg vereist een open mind set van alle deelnemers en de intrinsieke bereidheid vanuit verschillende perspectieven een opgave of specifieke casus te bezien. Pas dan ligt succes binnen bereik.

In de tussentijd vierde Nationaal Park Drents-Friese Wold op feestelijke wijze haar 25 jarig bestaan met

medewerking van Joop Schaminee (WUR), Theo Spek (RUG) en Saskia de Mol van Otterloo (NPB) in Bakkeveen, bezochten we als collectief het Wereld Erfgoedcentrum Waddenzee nabij Lauwersoog, trokken we de banden aan met onze collegae Nationale Parken in Noord-Nederland. Op de valreep werd een bezuinigingsoperatie van de rijksoverheid gepareerd m.m.v. vele Drentse vrienden, IPO, VNG, VNC en anderen.

Samenvattend: 2025 was geen saai jaar en 2026 zal niet anders zijn. Dat moet voor iedereen als een opluchting klinken.

Hans Haerkens

voorzitter Drents-Friese Grensstreek; Nationale Parken Dwingelderveld en Drents-Friese Wold

Twée Nationale Parken en een Oerlandschap

De Drents-Friese grensstreek is een bijzonder gebied waar natuur in Drenthe en Friesland samenkomt. Het Overlegorgaan zet zich in om de Nationale Parken Dwingelderveld en Drents-Friese Wold en het Oerlandschap Holtingerveld een betekenisvolle bijdrage te laten leveren aan de vitaliteit en gezondheid van de regio – niet alleen voor het heden, maar ook voor toekomstige generaties.

Een landschap door mensenhanden gevormd

Het landschap in deze streek kent een lange geschiedenis en is door mensen gevormd en onderhouden. Die achtergrond verklaart de sterke verbondenheid met het gebied. Samen met partners wordt gewerkt aan het behoud en de versterking van de natuurgebieden, met aandacht voor biodiversiteit: van bijzondere planten tot karakteristieke dieren. Deze rijkdom maakt het gebied aantrekkelijk en toekomstbestendig.

Natuur, cultuur en recreatie in balans

Het Regionaal Landschap de Drents-Friese grensstreek omvat drie Natura 2000gebieden, waarvan er twee de status van Nationaal Park hebben. Nieuwe ontwikkelingen worden steeds gezien in samenhang met natuurwaarden, cultuurhistorie en landschapswaarden. Zo blijven de kwaliteiten van het gebied behouden en kunnen zij verder worden versterkt. De natuur kent daarbij een eigen dynamiek, maar ook grenzen. Voor iedereen die hier woont, werkt of recreëert is het van belang die grenzen te respecteren. Er kan nog heel veel in de groene buitenruimte, maar niet alles kan overal. Op basis van het ambitieplan maken we in de toekomst een bewuste keuze tussen ontwikkelruimte en natuur- en landschapskwaliteit.

Een landschap dat uitnodigt

Het gebied is zeer gevarieerd. Bossen, oude essen, uitgestrekte heidevelden, veengebieden en kronkelende beekdalen wisselen elkaar af. Deze diversiteit maakt de streek aantrekkelijk voor recreanten en vormt tegelijkertijd de basis voor een gezonde leefomgeving. Ook het toerisme kent een lange geschiedenis: sinds de negentiende eeuw trokken schrijvers en schilders naar deze streek om het landschap te ontdekken en vast te leggen. Tot op de dag van vandaag is dit bijzondere verleden in het gebied herkenbaar.

Samenwerking en governance

Foto Kim Stellingwerf

Het Overlegorgaan Regionaal Landschap Drents-Friese grensstreek functioneert als netwerk-organisatie. De toegevoegde waarde ligt primair in het verbinden van partners, het stimuleren van samenwerking en het bieden van richting via gezamenlijke ambities. Het gezamenlijke doel is een sterk en toekomstbestendig landschap, waarin natuur, cultuurhistorie en duurzame vormen van ondernemerschap elkaar versterken. Hoewel het Overlegorgaan geen formele bevoegdheden heeft op terreinen als natuurontwikkeling, waterkwaliteit of leefbaarheid, kan het wel agenderen, faciliteren en bijdragen aan het versnellen van uitvoering.

Financiële en beleidskaders

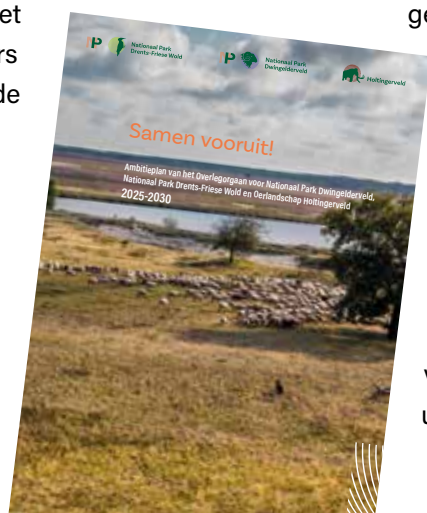
In 2024 stelde het Rijk het Beleidsprogramma Nationale Parken vast, evenals de beleidsregel voor de aanwijzing van Nationale Parken. Deze documenten vormen, in combinatie met regionale opgaven en ambities, het kader voor het Ambitieplan 2025–2030. In mei 2025 ondertekenden de voorzitters van de Nationale Parken, landelijke natuurorganisaties, provincies en het Rijk het Manifest Nationale Parken. Daarin spreken de partners af zich tot en met 2030 gezamenlijk in te zetten voor de doelen uit het Beleidsprogramma.

De rijksbezuinigingen op Nationale Parken, die kort na ondertekening van het Manifest werden aangekondigd, leidden in 2025 tot brede maatschappelijke en bestuurlijke aandacht. Parkorganisaties, provincies en regionale partners brachten gezamenlijk het belang van structurele financiering onder de aandacht, onder meer voor educatie, communicatie,

vrijwilligersbeleid en bezoekersmanagement. Voor de Drents-Friese grensstreek benadrukte dit de noodzaak van blijvende samenwerking en een gedeeld, herkenbaar verhaal.

Een gedeelde koers voor 2025–2030

In december 2025 is het Ambitieplan 2025–2030 vastgesteld. Het plan beschrijft de gezamenlijke koers voor de regio en geeft inhoud aan onder meer identiteit en herkenbaarheid, zichtbaarheid, en de samenhang tussen natuur, recreatie, erfgoed en landbouw. Daarmee is een gezamenlijk kader vastgesteld voor verdere uitwerking in een uitvoeringsplan.

Werken aan een herkenbare positie

Ter ondersteuning van de positionering is een extern bureau (NEWR) gevraagd een communicatiekoers uit te werken. Doel is dat inwoners, ondernemers en bezoekers zich aangesproken voelen en dat de herkomst van communicatie-uitingen eenduidig herkenbaar is, met behoud van de bestaande parkidentiteiten (waaronder de namen van de Nationale Parken). De opdracht liep eind 2025 nog door.

Werkgroepen en gebruikersplatforms als fundament

De governancestructuur van het Overlegorgaan bestaat uit vier werkgroepen en drie gebruikersgroepen. Zij bereiden besluiten voor over onder meer begroting en projecten. In 2025 waren de werkgroepen Landschap, Cultuurhistorie & Erfgoed, Vitale Landbouw, Communicatie & Educatie en Recreatie & Toerisme actief. Voor alle drie de natuurgebieden is inmiddels een gebruikersplatform ingericht. Voor het Drents-Friese Wold betrof dit een doorstart van een bestaande groep; voor het Dwingelderveld en het Holtingerveld zijn nieuwe groepen gevormd. Op 10 maart vond een gezamenlijke startbijeenkomst plaats. In augustus en september volgden afzonderlijke bijeenkomsten per gebied, gericht op het bespreken van ontwikkelingen met gebruikers. In november is een extra bijeenkomst georganiseerd waarin gebruikers hun eerste reactie op het Ambitieplan konden geven. De reactie was overwegend positief, met de kanttekening dat nadere uitwerking nodig is in het uitvoeringsplan om het concreet te maken.

Provinciale middelen voor projecten

De provincie stelde middelen beschikbaar voor onder meer dorpsnetwerken, de versterking van het bezoekerscentrum in het Drents-Friese Wold, educatie via IVN en diverse recreatieve voorzieningen in het Dwingelderveld en het Holtingerveld. Deze bijdragen maakten het mogelijk projecten uit te voeren en de betrokkenheid in de regio te ondersteunen.

Foto Kim Stellingwerf

Een bestuurlijk actief jaar

In 2025 kwam het Overlegorgaan vier keer bijeen. In maart is opdracht gegeven het Ambitieplan verder uit te werken en beter te verbinden met landelijke doelen. In juni zijn besluiten genomen over de begroting, het proces rond het verder invullen van de term Beleefgebied en het jaarverslag. In september is het concept Ambitieplan vrijgegeven voor regionale bespreking en is de startnotitie Vitale Landbouw vastgesteld. In december zijn het Ambitieplan en de begroting 2026 vastgesteld en is besloten de Waterleidingmaatschappij Drenthe toe te voegen aan het Overlegorgaan.

Dorpsnetwerken en gastheren als dragers van betrokkenheid

In verschillende dorpen, waaronder Diever, Ruinen, Havelte, Oostende en Appelscha, zijn dorpsnetwerken ondersteund door Landschapsbeheer Drenthe en Landschapsbeheer Fryslân. Deze netwerken dragen bij aan bewonersbetrokkenheid bij landschapstaken en versterken de sociale en landschappelijke samenhang in de regio. IVN is samen met Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten gestart met een herijking van het netwerk van gastheren en gastvrouwen. Recreatiebedrijven in de regio worden bezocht om afspraken over samenwerking en informatievoorziening te actualiseren. Deze bedrijven vormen vaak het eerste aanspreekpunt voor bezoekers. Een gedeeld verhaal en duidelijke bezoekersinformatie ondersteunen verantwoord recreatief gebruik van de gebieden.

Op 12 december 2025 heeft Landschapsbeheer Drenthe voor de vrijwilligers (en inwoners) van de Drents-Friese grensstreek en in het bijzonder voor de deelnemende dorpen een symposium georganiseerd met als titel “Landschap dichtbij”. Het symposium was redelijk goed bezocht met 42 deelnemers. Tijdens dit Symposium zijn er drie presentaties verzorgd.

Foto Landschapsbeheer Drenthe

Anja Verbers (Landschapsbeheer Drenthe) sprak over het ontstaan, behouden en de waarde van de Drentse essen. Marjolein Bakker (De Pluimerij) ging in op de waarde van sociale voedseltuinen, inpasbaarheid in het landschap en met inzet van vrijwilligers. En Patrick Brouwer (Gemeente Westerveld) ging in op het bomenbeleid van de gemeente Westerveld.

Na afloop van de middag hebben we zeer positieve berichten ontvangen van de aanwezigen.

Europese samenwerking via EUOPARC Federatie

De ontwikkelingen in de Drents-Friese grensstreek staan niet op zichzelf. Onze Nationale Parken zijn ook lid van de grootste Europese vereniging voor natuurbescherming: de EUOPARC Federatie. In 2025 stond binnen deze Europese samenwerking nadrukkelijk het thema natuurherstel en de relatie tussen mens en natuur centraal. Daarnaast vroeg de organisatie aandacht voor het belang van structurele financiering van educatie en communicatie in beschermde gebieden, met een oproep aan de Nederlandse regering om de voorgenomen bezuiniging op Nationale Parken terug te draaien. Deze Europese context bevestigt dat de regionale koers — met nadruk op samenwerking, betrokkenheid van bewoners en een herkenbaar verhaal — aansluit bij bredere ontwikkelingen in het beheer van Nationale Parken in Europa.

De algemene ledenvergadering van de EUOPARC Federatie wordt gecombineerd met een jaarlijkse conferentie. Sinds de coronapandemie vindt de conferentie om het jaar fysiek plaats, met online edities in de tussenliggende jaren. In 2025 is de conferentie in Litouwen georganiseerd. Onze projectontwikkelaar vertegenwoordigde de parken tijdens de conferentie en de jaarvergadering.

Samenwerkingsverband Nationale Parken

Onze Nationale Parken zijn actief betrokken bij het Samenwerkingsverband Nationale Parken en bij de bijeenkomsten die het Nationale Parken Bureau organiseert. De voorzitter van het Overlegorgaan is eind 2025 voorgedragen voor het Dagelijks Bestuur van het Samenwerkingsverband; installatie volgt in 2026. De secretaris/coördinator en projectontwikkelaar namen in 2025 meerdere keren deel aan bijeenkomsten en leer-netwerken om kennis uit te wisselen. De IVNcoördinator Communicatie & Educatie onderhoudt daarnaast periodiek contact met collegacoördinatoren van andere parken.

Recreatie & toegankelijkheid

In 2025 zetten de Nationale Parken opnieuw stappen om recreatieve voorzieningen veilig, aantrekkelijk en toekomstbestendig te houden. De bekendheid en het gebruik van de gebieden neemt nog steeds toe, wat het belang benadrukt van kwalitatieve voorzieningen en een gerichte aanpak voor spreiding en bezoekersbegeleiding. Op enkele locaties staat de recreatiedruk op gespannen voet met natuurdoelen. Door te investeren in routes en ontvangstlocaties buiten Natura 2000gebieden ontstaat meer ruimte voor buitensport en beweging, terwijl de natuurbeleving behouden blijft binnen de ecologische draagkracht.

Vernieuwing van ontvangstlocaties

Een van de meest zichtbare resultaten was de heropening van het bezoekerscentrum Dwingelderveld. Na een ingrijpende verbouwing gingen de deuren in juni weer open. Met een vernieuwde inrichting, een natuurlijke uitstraling en extra educatieve zones biedt het centrum meer ruimte voor informatie, beleving en begeleiding. Natuurmonumenten ontving voor deze vernieuwing een substantiële financiële bijdrage van het Nationaal Park.

Bij het bezoekerscentrum Terwisscha van Nationaal Park Drents-Friese Wold is in samenwerking met Staatsbosbeheer en vele vrijwilligers, het voorterrein vernieuwd. De toegang tot het bezoekerscentrum is begin 2025 geopend. Het aantal bezoekers van het centrum is daarmee ook toegenomen. Voor de upgrade heeft Staatsbosbeheer een bijdrage van het Rijk ontvangen uit de subsidie voor Nationale Parken 2024.

Zichtbare verbeteringen in het veld

Ook in het veld zijn verschillende voorzieningen verbeterd. In het Holtingerveld is de natuurlijke trap volledig vervangen en later in het jaar opgeleverd. De Smildiger Wandelroute kreeg een vernieuwd vlonderpad, waardoor de route beter toegankelijk is in natte periodes. Bij de Witte Bergen is de parkeerplaats verstevigd en gebruiksvriendelijker ingericht. Bij camping Diever is extra parkeerruimte voor dagrecreanten gerealiseerd. Daarnaast is een deel van het fietspad tussen Hooger-smilde, Geeuwenbrug en Diever vernieuwd; over de tijdelijke hinder van deze werkzaamheden is actief gecommuniceerd. Dorpsbelangen Havelte heeft een Groene verbinding gerealiseerd tussen het dorp (Piet Soerplein) en de Toegangspoort Holtingerveld.

De Groene Verbinding heeft met financiële steun van de Nationale Parken niet alleen een fysieke route opgeleverd, maar ook een blijvende kwaliteitsimpuls voor recreatie, samenwerking en trots in het dorp.

Foto Staatsbosbeheer

In 2025 is de thematische fietsroute “De Boer Op” ontwikkeld. De fietsroute voert door het agrarisch landschap langs locaties waar je ambachtelijke streek-producten kunt proeven en kopen. Het verhaal van de boeren in de regio komt zo tot leven. De route is gemaakt in samenwerking tussen Nationaal Park, de gemeente Ooststellingwerf, Recreatieschap Drenthe en CAR 3.0. Naast recreatieve verbeteringen is geïnvesteerd in natuurbeheer. Op meerdere locaties is heide ontdaan van opslag om ruimte te geven aan kenmerkende planten- en diersoorten. Waar nodig zijn paden tijdelijk afgesloten om werkzaamheden veilig uit te voeren of om kwetsbare natuur in gevoelige perioden te ontsien.

Iconische belevenissen

Sommige recreatieve voorzieningen geven bezoekers een bijzondere en kenmerkende beleving van het gebied. Het Nationaal Park zet zich ervoor in om juist deze plekken, die vaak ook een educatieve waarde hebben, te behouden en waar mogelijk toekomstbestendig te maken. De uitkijktoren bij het Aekingerzand was lange tijd zo'n markant belevingspunt. Na dertig jaar intensief gebruik

bleek de constructie echter niet langer veilig. Tegelijkertijd hebben nieuwe inzichten over natuur, bereikbaarheid en bezoekersbeleving geleid tot de keuze voor een nieuwe locatie. De nieuwe toren komt meer aan de rand van het stuifzand, dicht bij de parkeerplaats, en wordt beter toegankelijk voor mensen die minder goed ter been zijn. Zo blijft de bijzondere ervaring van het Aekingerzand behouden, in een vorm die past bij de opgaven en ambities van deze tijd.

Veiligheid in de natuur

In het voorjaar van 2025 werd opnieuw duidelijk hoe kwetsbaar natuurgebieden kunnen zijn tijdens droge perioden. Eind april brak in het Dwingelderveld, nabij Spier, een natuurbrand uit. Door snelle inzet van meerdere brandweereenheden bleef de schade beperkt en is uitbreiding voorkomen. Bij dit soort incidenten, ontvangen we als Nationaal Park vaak vragen van bezorgde bezoekers.

Zulke incidenten benadrukken het belang van brand-preventie, heldere bezoekerscommunicatie en goede afstemming tussen terreinbeheerders, veiligheidsdiensten en overheden. In de zomermaanden is extra ingezet op toezicht in het veld en op informatievoorziening over verantwoord gedrag. Het Overlegorgaan had behoefte aan meer informatie over hoe er samengewerkt wordt met de Veiligheidsregio. En over de rol die we zelf kunnen spelen om de communicatie naar bezoekers te verbeteren. Daarom is in september een medewerker van de Veiligheidsregio Drenthe uitgenodigd om tijdens de vergadering een en ander toe te lichten.

Het Nationaal Park Drents-Friese Wold bestaat 25 jaar

Het 25-jarig jubileum van Nationaal Park

Drents-Friese Wold was een feestelijk moment en tegelijkertijd een inhoudelijke mijlpaal.

Tijdens een jubileumsymposium in juni is teruggeblikt op een kwart eeuw samenwerking tussen terreinbeheerders, overheden, vrijwilligers en bewoners.

In 25 jaar ontwikkelde het gebied zich tot een robuust natuur- en cultuurlandschap waar recreatie, natuurontwikkeling en erfgoed in samenhang worden benaderd. Vrijwilligers leveren hierbij een belangrijke bijdrage, evenals de gezamenlijke inzet op educatie, bereikbaarheid en regionale betrokkenheid.

Een blijvend symbool voor 25 jaar Nationaal Park

Ter markering van het 25-jarig bestaan van het Drents-Friese Wold is een jubileumbankje geplaatst met daarop de Zwarte Specht. Recreatieondernemers schonken dit bankje als blijvende herinnering aan de natuur en de geschiedenis van het gebied. Het bankje vormt een herkenbaar rustpunt voor bezoekers.

Bioblitz – aandacht voor de dag van het Nationaal Park

De betrokkenheid van inwoners en bezoekers bij natuuronderzoek was in 2025 groot. In het kader van het 25-jarig jubileum van het Drents-Friese Wold is een BioBlitz uitgevoerd. Via Waarneming.nl registreerden ruim 1.500 deelnemers samen bijna 20.000 waarnemingen, goed voor meer dan 2.000 soorten. De resultaten benadrukken zowel de soortenrijkdom van het gebied als de bereidheid van deelnemers om bij te dragen aan kennis over natuur en biodiversiteit.

Landschap, cultuurhistorie & erfgoed

Het landschap in de Drents-Friese grensstreek

kent een rijke gelaagdheid. Er zijn sporen

zichtbaar van eeuwenoude stuifzanden,

karacteristieke esdorpen en resten uit zowel de

prehistorie met de hunebedden als het militaire

verleden met onderduikplekken en bomkraters.

Het gebied biedt daarmee een samenhangend

beeld van natuur- en cultuurhistorische

ontwikkeling.

Herstel van het open heidelandschap

In het Holtingerveld is in het najaar gewerkt aan herstel van het open heidelandschap. Tussen oktober en december zijn grootschalige werkzaamheden uitgevoerd om het karakter van het heidegebied te versterken. Door voorafgaand archeologisch onderzoek zijn cultuurhistorisch waardevolle locaties beschermd.

Het herstel sluit aan bij Europese en nationale opgaven voor het behoud en de versterking van zeldzame habitat-typen, waaronder heischraal grasland, open heide en stuifzand.

De werkzaamheden leidden tijdelijk tot afsluitingen en omleidingen; hierover is actief gecommuniceerd. De maatregelen dragen bij aan een veerkrachtiger landschap en vergroten de leefruimte voor soorten die afhankelijk zijn van open, voedselarme omstandigheden.

Dorpen maken samen het landschap sterker

In de Drents-Friese grensstreek zijn in het najaar van 2025 diverse dorpsinitiatieven uitgevoerd die bijdragen aan een groener en biodiverser landschap. Met ondersteuning van Landschapsbeheer Drenthe werkten bewoners en vrijwilligers aan maatregelen in en rond de dorpen, zoals het versterken van groenstructuren en het verbeteren van leefgebied voor insecten en vogels.

In dorpen als Diever, Havelte, Ruinen, Darp en Oosteinde Ruinerwold kregen bestaande initiatieven een impuls. Vrijwilligers versterkten houtsingels, vergroenden openbare ruimte en droegen bij aan het behoud van waardevolle fruitbomen. In Diever is de bijtuin uitgebreid en in Havelte zijn houtsingels rond de tennisbanen hersteld, met inzet van lokale vrijwilligers. Ook nieuwe initiatieven zijn verkend. In Wilhelminaoord, Frederiksoord en Hoogersmilde zijn startbijeenkomsten georganiseerd waarin bewoners ideeën, wensen en aandachtspunten deelden over landschap en groen. Dit vormt de basis voor verdere opbouw van dorpsnetwerken waarin inwoners gezamenlijk richting geven aan de inrichting en het beheer van de leefomgeving.

Ontmoeting en kennisdeling

Tijdens het symposium 'Landschap Dichtbij' kwamen vrijwilligers uit de regio bijeen voor inspiratie en uitwisseling. Daarnaast zijn inspiratiemiddagen georganiseerd over fruitbomen en landschapsbeheer en is een cursus 'veilig werken met de motorkettingzaag' aangeboden. Hiermee is geïnvesteerd in kennisopbouw en veilig werken in het veld.

Daarnaast is vooruitgeblikt op nieuwe projecten. Samen met gemeenten, ondernemers en maatschappelijke partners zijn plannen voorbereid voor onder meer de vergroening van de Toegangspoort Holtingerveld en het initiatief 'Voedsel van Hier', waarin lokaal voedsel en landschapskwaliteit worden verbonden. Hiermee wordt verder gebouwd aan een gezamenlijk gedragen landschap.

Onderzoek op de Havelterberg

Op de Havelterberg stond onderzoek centraal. In juni is een onderzoekswEEK georganiseerd om beter in beeld te brengen welke archeologische waarden in het gebied aanwezig zijn. Deze kennis ondersteunt een zorgvuldige uitvoering van toekomstige natuurherstelmaatregelen.

Communicatie, educatie & participatie

In 2025 stonden open communicatie en betrokkenheid van inwoners, ondernemers en gebruikers centraal. In de drie gebieden is geïnvesteerd in het delen van kennis, het vergroten van zichtbaarheid en het betrekken van doelgroepen bij ontwikkelingen in het landschap.

Meer ruimte voor educatie en communicatie
Met aanvullende middelen kon IVN een educatief medewerker aanstellen die zich richt op de drie gebieden. Dit leidde tot extra capaciteit voor onder meer social media, publieksinformatie en activiteiten in het veld. Daarnaast stonden jubileumactiviteiten en terugkerende publieksmomenten op de agenda, zoals de Dag van het Nationaal Park, Soorten Challenges, BioBlitzactiviteiten en de Laarzendag. Ook de Junior Rangers markeerden hun tiende jaar en zetten in op werving van nieuwe deelnemers.

Gebruikersgroepen als stem van het gebied
De gebruikersgroepen van het Dwingelderveld, Drents-Friese Wold en het Holtingerveld kwamen meerdere keren bijeen. Tijdens deze bijeenkomsten is gesproken over onderwerpen die het gebied raken, waaronder recreatiedruk, natuurbelangen en communicatie rond gebiedsprocessen. Daarnaast deelden deelnemers suggesties voor de uitvoering van het Ambitieplan en dachten zij mee over structurele betrokkenheid van bewoners en ondernemers. Een van de voorstellen is om via een nieuwsbrief periodiek korte updates te delen met lokale verenigingen, zodat deze de informatie kunnen doorzetten via eigen kanalen.

Vitale landbouw & gebiedsprocessen

In 2025 werkte de werkgroep Vitale Landbouw aan de startnotitie met uitgangspunten voor de bijdrage van de landbouw aan de brede gebiedsopgaven. De focus lag op een toekomstbeeld waarin landbouw en natuur naast elkaar kunnen bestaan en waar mogelijk elkaar versterken.

Een groeiende rol voor natuurinclusieve landbouw
Het ambitieplan is aangevuld met een landbouwparagraaf. Daarin is opgenomen dat natuurinclusieve bedrijfsvoering en sterkere ecologische verbindingen van belang zijn voor de lange termijn. Deze lijn sluit aan bij de ontwikkeling richting duurzamere en toekomstbestendige bedrijfsmodellen in de sector.

Portretten van agrarische bedrijven
Vanuit de werkgroep wordt gewerkt aan een tiental portretten van boerengezinnen uit de regio. De portretten laten de diversiteit van de verschillende agrarische bedrijven in de regio zien. En ze benadrukken dat er niet een one-size-fits-all oplossing is voor de uitdagingen van deze tijd. Begin 2026 worden de portretten afgerond.

Voorbeeldprojecten die inspireren
Er wordt gezocht naar projecten die kunnen dienen als voorbeelden van vernieuwende vormen van landbouw die kunnen bijdragen aan natuurdoelen. Deze voorbeelden ondersteunen kennisdeling en kunnen andere ondernemers inspireren.

Blijvende ambitie
De centrale ambitie blijft: een vitale landbouw die natuurwaarden versterkt en economisch toekomstbestendig is. Door samenwerking en het verkennen van nieuwe vormen van beheer en bedrijfsvoering wordt gewerkt aan verdere concretisering en uitvoering.

Monitoring & kerncijfers

In 2025 was er een hoge deelname aan soortenonderzoek, waaronder de Dag van het Nationaal Park, BioBlitzactiviteiten en diverse broedvogeltellingen. De activiteiten trokken deelnemers uit de regio en daarbuiten.

Het vernieuwde bezoekerscentrum van het Dwingelderveld trok in de maanden na de heropening zo'n 100.000 bezoekers. De vernieuwde inrichting, informatievoorziening en educatieve zones versterkten de functie van het centrum als ontvangst- en informatiepunt binnen het Nationaal Park. Tijdens de verbouwing was een ontvangstruimte ingericht in de bijenstal.

In het bezoekerscentrum van het Drents-Friese Wold kwamen ongeveer 90.000 bezoekers (geen data 2024 bekend). In het bezoekerscentrum Dwingelderveld waren dat er 110.000 (dat waren 159.000 in 2024).

Op Sociale media hadden we op Instagram Dwingelderveld 400 volgers, Drents-Friese Wold 500 volgers

Vooruitblik 2026

2026: van plannen naar doen

2026 staat in het teken van de vertaling van visie naar uitvoering. Het Ambitieplan vormt daarbij de rode draad en geeft richting aan projecten, samenwerking tussen partners en de wijze van communiceren. Waar 2025 vooral gericht was op koersbepaling, ligt in 2026 de nadruk op concretisering en realisatie.

Projecten die het gebied verder brengen

In 2026 wordt het uitvoeringsplan uitgewerkt en in uitvoering gebracht. Dit omvat vervolgstappen op het gebied van recreatie, landschap, erfgoed, landbouw en communicatie. Projecten richten zich onder meer op verbetering van routes en ontvangstlocaties, versterking van natuurwaarden en verdere ontwikkeling van participatie en betrokkenheid.

Meer stemmen aan tafel

De gebruikersgroepen blijven een belangrijke rol spelen. In 2026 wordt ingezet op verdere versterking van deze groepen en op het betrekken van aanvullende doelgroepen, zoals jongeren, ondernemers en recreanten. Hun inbreng ondersteunt het aanscherpen van plannen en bevordert aansluiting bij wat er in de gebieden leeft.

Dorpen als dragers van verbinding

Ook de dorpsnetwerken worden voortgezet. Zij vormen een basis voor betrokkenheid bij landschap en erfgoed. Door het netwerk te onderhouden en waar mogelijk uit te breiden, wordt de verbinding tussen bewoners, natuur en cultuurhistorie versterkt.

Zichtbaarheid als sleutel

De herkenbaarheid van de Nationale Parken en het Oerlandschap krijgt in 2026 extra aandacht. Er wordt geïnvesteerd in onder meer toegangspoorten, informatiezuilen, natuurkranten, veldwijzers en publiekscommunicatie, met als doel een consistente uitstraling en heldere informatievoorziening in het hele gebied.

Leren, beleven en samenwerken

Nieuwe educatieve programma's en gastheerschaps-trajecten ondersteunen een grotere bekendheid en waardering van het gebied. Daarnaast blijven partners samenwerken binnen programma's rond landbouw, water en klimaat en binnen het Nationale Parken Bureau. Door deze verbindingen te versterken, wordt het netwerk dat de gezamenlijke ambities ondersteunt verder uitgebouwd.

Met vertrouwen vooruit

Met het fundament dat in 2025 is gelegd, kan in 2026 worden doorgewerkt aan de uitvoering van de ambities. Daarmee worden vervolgstappen gezet in de samengang tussen natuur, landschap, landbouw, recreatie en leefbaarheid.

Begroting en rekening 2025

Rekening Drents-Friese grensstreek 2025

projectbeschrijving per doel beleidsprogramma NP 2024-2030	aanvrager/trekker	begroting		rekening	
		rijk	provincie	overlopende kosten	Gerealiseerde kosten
Versterken fysieke kwaliteit van natuur, landschap en erfgoed, uniciteit van landschap verlevendigen					
Overbrugging ondersteuning dorpsnetwerken streekbeheer	Landschapsbeheer Drenthe	€ 16.700,00		-	€ 16.700,00
planvorming biodiversiteits- en landschapsherstel KvW gebied	MvW/Landschapsbeheer Drenthe	€ 16.000,00		€ 3.215,04	€ 52.860,16
ondersteuning dorpsnetwerken (vervolg van project Ondersteuning dorpsnetwerken streekbeheer in 2025 (Q4) en 2026)	Landschapsbeheer Drenthe	€ 50.000,00			
		€ 82.700,00	-	€ 3.215,04	€ 69.560,16
Vitale landbouw die kwaliteit van landschap water en biodiversiteit versterkt					
ondersteuning werkgroep Vitale landbouw		€ 29.000,00		€ 10.406,00	€ 11.203,13
		€ 29.000,00	-	€ 10.406,00	€ 11.203,13
Unieke natuurbeleving in balans met draagkracht natuur en landschap - ontwikkeling van Recreatie en toerisme					
Havelte natuurlijk verbinding Holtingerveld	dorpsbelangen Havelte	€ 24.974,00			€ 24.974,00
Boerenstreekproducten route Drents-Friese Wold	Recreatieschap Drenthe		€ 10.000,00	-	€ 10.000,00
Herstel trap Havelterberg, vlonderpad en Pwittebergen	Staatsbosbeheer		€ 40.000,00	€ 8.000,00	€ 32.000,00
		€ 24.974,00	€ 50.000,00	€ 8.000,00	€ 66.974,00
De samenleving verbinden met natuur en landschap - communicatie en educatie (nieuwsbrieven en C&E programma)					
C&E programma boekjaarsubsidie	IVN		€ 63.601,00		€ 63.601,00
bezoekerscentrum Terwisscha - boekjaarsubsidie	Staatsbosbeheer		€ 21.253,00		€ 21.896,00
bezoekerscentrum Ruinen en educatief medewerker - boekjaar-subsidie	Natuurmonumenten		€ 53.131,00	€ 27.369,50	€ 27.369,50
Veldwijzer	provincie Drenthe		€ 15.000,00		€ 18.333,36
bezoekerscentrum Terwisscha - eductiemedewerker	Staatsbosbeheer	€ 16.000,00			€ 16.000,00
educatief medewerker	IVN	€ 14.009,40		-	€ 14.009,40
gastheren onderzoek	SBB ism IVN		€ 19.000,00	€ 15.200,00	-
		€ 30.009,40	€ 171.985,00	€ 42.569,50	€ 161.209,26
Wie we zijn. Vergroten van herkenbaarheid van nationale parken					
Natuurkrant	provincie Drenthe		€ 15.000,00		€ 16.727,50
website onderhoud	provincie Drenthe		€ 10.000,00		€ 41,60
drukwerk folders	provincie Drenthe		€ 5.000,00		€ 2.048,56
promotiemateriaal 25 jaar DFW	Mascini marketing & communicatie		€ 10.000,00		€ 8.150,00
symposium 25 jaar DFW	provincie Drenthe		€ 7.500,00		€ 5.806,07
film 25 jaar NP DFW	Staatsbosbeheer				€ 10.000,00
informatiepanelen grotere ontvangstlocaties	provincie Drenthe		€ 75.000,00		-
positionering regio	werkgroep strategische communicatie		€ 10.000,00	€ 2.200,00	€ 7.920,00
verstevigen netwerk gastheren	Staatsbosbeheer/IVN	€ 19.000,00			-
		€ 19.000,00	€ 132.500,00	€ 2.200,00	€ 50.693,73
Versterken van de organisatie (vergaderingen, excursies, lidmaatschappen, conferenties, advisering)					
vergaderkosten, netwerkbijeenkomst, excursie OO/werkgroepen	provincie Drenthe		€ 9.000,00	-	€ 19.459,07
lidmaatschappen SNP en Europarc	provincie Drenthe		€ 9.000,00		€ 9.140,00
projectontwikkelaar NP 0,5 fte	provincie Drenthe	€ 45.000,00			€ 49.663,57
subsidieregeling projecten	provincie Drenthe				-
onvoorzien	provincie Drenthe				€ 78.471,57
gezamenlijke kosten met DA 2/3 - website onderzoek	provincie Drenthe				€ 7.970,93
		€ 45.000,00	€ 18.000,00	-	€ 164.705,14
		€ 201.683,40	€ 372.485,00	€ 66.390,54	€ 524.345,42
Totalen		begroot	€ 574.168,40	rekening	€ 590.735,96
			resultaat	€ -41.496,96	

Toelichting op de rekening

Het totaal resultaat laat een tekort van ongeveer € 41.500 zien. Voor een belangrijk deel is dit veroorzaakt doordat twee facturen uit 2024 geboekt zijn ten laste van 2025. Deze facturen zijn geboekt onder Onvoorzien

Verder is er een verschuiving geweest tussen een aantal posten. De ondersteuning vrijwilligersgroepen landschapsbeheer en de planvorming voor een impuls in het landschap van de Kolonien van weldadigheid waren in de begroting 2 projecten en zijn in de rekening als 1 project verwerkt.

Het website onderhoud is samen met NP Drentsche Aa opdracht voor gegeven. In de rekening zijn de kosten bij gezamenlijke kosten geboekt. Dit zijn kosten voor onderzoek naar toegankelijkheid; hetgeen verplicht is voor websites die onder verantwoordelijkheid van de overheid vallen.

Het project informatiepanelen ontvangstlocaties is doorgeschoven naar 2026, omdat eind 2025 bleek

dat er een groot tekort dreigde in de jaarrekening. Dit wordt veroorzaakt door een onbedoelde structurele bezuiniging in de voorjaarsnota 2025. Het voornemen is de bezuiniging bij de 1e actualisatie van de provinciale begroting 2026 terug te draaien. Daarmee blijft wel het gat in de rekening van 2025. Dit wordt afgedekt door de provincie Drenthe.

Foto Diewerke van de Ven

Nieuwsberichten 2025

[Dwingelderveld-lezing 21 januari](#)

Dwingelderveld-lezing
2 januari 2025

[Route over het Dwingelderveld ‘populairste fietsroute van Nederland’](#)

Route over het Dwingelderveld ‘populairste fietsroute van Nederland’
9 januari 2025

[Bezoekerscentrum Dwingelderveld wordt vernieuwd](#)

Bezoekerscentrum Dwingelderveld wordt vernieuwd
29 januari 2025

[Dwingelderveld-lezing 13 maart](#)

Dwingelderveld-lezing Jaap Dirkmaat 13 maart
4 maart 2025

[Vernieuwde toiletten natuurpoort Spier](#)

Vernieuwde toiletten natuurpoort Spier
31 maart 2025

[Logeren bij de boswachter](#)

Logeren bij de boswachter
31 maart 2025

[Bossen Dwingelderveld bieden steeds meer variatie](#)

Bossen Dwingelderveld bieden steeds meer variatie.
31 maart 2025

[Het stuift weer in de Anserdennen](#)

Stuifzandjes hersteld
31 maart 2025

[Kraamkamer van de natuur](#)

Kraamkamer van de natuur
31 maart 2025

[Telling broedvogels weer van start](#)

Telling broedvogels weer van start
31 maart 2025

[Word Junior Ranger in het Dwingelderveld](#)

Word Junior Ranger van het Dwingelderveld!
4 april 2025

[Afsluiting familiepad voor broedende kraanvogel](#)

Familiepad nabij schaapskooi Achter ‘t Zaand afgesloten om broedende kraanvogel rust te gunnen.
8 april 2025

[Voorterrein bezoekerscentrum vernieuwd](#)

Op vrijdag 25 april is het vernieuwde voorterrein van het bezoekerscentrum feestelijk geopend
25 april 2025

[Brandpreventie in de natuur](#)

Met aanhoudende droogte neemt het risico op natuurbrand toe. Hoe zijn we daarop voorbereid?
13 mei 2025

[Doe mee met de Soorten Challenge!](#)

Elk jaar vieren we in mei de Dag van het Nationaal Park. Dit jaar willen we van 17 t/m 31 mei in alle Nationale Parken zoveel mogelijk soorten tellen. Ook in Nationaal Park Drents-Friese Wold. Doe mee!
13 mei 2025

[Nationale Parken geschrokken](#)

Nationale Parken geschrokken van plannen voor bezuinigingen
De Nationale Parken in Nederland zijn onaangenaam verrast door de plannen van de Rijksoverheid om te bezuinigen in de voorjaarsnota van 2025. Het hele budget voor de Nationale Parken zou kunnen verdwijnen. De parken reageren met ongeloof op dit nieuws. Lees meer in het [persbericht](#) (opent in nieuw venster) (verwijst naar een andere website) van het Samenwerkingsverband Nationale Parken (SNP)
14 mei 2025

[Archeologisch onderzoek Havelterberg](#)

Medewerkers van Sweco gaan op 5, 10, 11, 12 en 13 juni met apparatuur rondlopen in het projectgebied Havelterberg. Zij voeren daar archeologisch onderzoek uit. Graag vertellen wij u hier meer over.
5 juni 2025

Symposium 25 jaar Drents-Friese Wold

Het jubileumjaar laat zien hoe waardevol het Drents-Friese Wold is – en hoeveel inzet en samenwerking nodig zijn om die waarde te behouden. Ondanks zorgen over de toekomst, overheerst het gevoel van verbondenheid. Haarkens: “We vieren niet alleen 25 jaar Nationaal Park, we bouwen ook samen aan de volgende 25 jaar.”
16 juni 2025

Bezoekerscentrum Dwingelderveld is feestelijk heropend!

Afgelopen woensdag heropende bezoekerscentrum Dwingelderveld in Ruinen officieel haar deuren voor publiek. Na een renovatie van ruim vier maanden kunnen bezoekers genieten van een compleet vernieuwd centrum. Niets werd overgeslagen, zelfs de toiletten hebben nu een natuurlijke uitstraling. Commissaris van de Koning Jetta Klijnsma bracht een week eerder al een werkbezoek en zag hoe mooi het ging worden. Wie nieuwsgierig is naar het eindresultaat kan van dinsdag tot en met zondag tussen 10.00 en 17.00 uur een bezoekje brengen aan de Benderse 22 in Ruinen.
23 juni 2025

Bezuinigingen Nationale Parken van de baan

We zijn blij en opgelucht: De Tweede kamer heeft het amendement aangenomen waarmee de bezuinigingen op de Nationale Parken van tafel zijn. Dit betekent dat de Nationale Parken kunnen doorgaan met hun plannen. In het Beleidsprogramma Nationale Parken 2024-2030 staat beschreven hoe de parken willen werken aan bescherming van natuur, natuurbeleving, educatie, communicatie en samenwerking met bewoners en bezoekers.
3 juli 2025

Bloemen en vlinders bij bezoekerscentrum Dwingelderveld

De bloementuin achter bezoekerscentrum Dwingelderveld trekt prachtige vlinders aan.
22 juli 2025

De oerbeloofte van Drenthe

Wie aan Drenthe denkt, denkt aan natuur. Aan rust en ruimte. Hier kom je op adem. Niet voor niets noemen we Drenthe dé Oerprovincie van Nederland.
23 juli 2025

Tijdelijke hinder aanleg fietspad

Vanaf 13 augustus 2025 gaan we werken aan het vernieuwen en verleggen van het fietspad tussen Hoogersmilde en Het Wildrijck/Geeuwenbrug/Diever. Dat leidt enkele weken tot overlast in het gebied en omliggende routes.
11 augustus 2025

De zwarte specht

Verhalen uit het Drents-Friese Wold – ter ere van 25 jaar Nationaal Park
door Lysander van Oossanen
1 september 2025

5025 soorten om te vieren

Doe mee met de Bioblitz ter ere van 25 jaar Nationaal Park Drents-Friese Wold
Door Lysander van Oossanen
1 september 2025

Werkzaamheden aan de N855 tussen Spier en Lhee van 8 september tot en met 17 oktober 2025

Van 8 september 2025 tot en met 17 oktober 2025 zijn er werkzaamheden aan de N855 tussen Spier en Lhee. Het gaat om het weggedeelte tussen hectometerpaal 0.876 en 5.220. Doorgaand verkeer volgt een omleidingsroute, aangegeven met borden.
4 september 2025

18 oktober 2025: Landelijke Laarzendag

Zet je laarzen klaar voor de Laarzendag op 18 oktober. We vragen aandacht voor de gevolgen van klimaatverandering en de belangrijke rol van water in de natuur. In het Nationaal Park Drents-Friese Wold staat tussen 13.00 en 16.00 uur alles in het teken van modderpret en natuurbeleving. Kinderen én volwassenen kunnen zich uitleven tijdens de wedstrijd plassen stampen. Een middag vol energie, natuur en plezier – plassen gegarandeerd!
23 september 2025

Wandel- en fietspaden Havelterberg vanaf 29 september gedeeltelijk afgesloten

Vanaf woensdag 1 oktober onderzoekt het aannemersbedrijf Leemans verdachte objecten in projectgebied Havelterberg. Waar nodig worden deze objecten verwijderd. Dit is nodig om aan de slag te kunnen met natuurherstel in dit gebied, vlak bij de schaapskooi. De werkzaamheden vragen de nodige tijd. Hoe lang precies, hangt af van het weer en van wat er onderweg wordt aangetroffen. Dit betekent dat een aantal wandel- en fietspaden vanaf 29 september doordeweeks tijdelijk afgesloten zijn.
25 september 2025

Nieuw bankje geplaatst ter ere van 25 jarig bestaan Nationaal Park Drents-Friese Wold

De recreatieondernemers van het Drents Friese Wold hebben ter ere van het 25-jarig bestaan van het Nationaal Park een bijzonder bankje laten plaatsen. Het bankje is voorzien van het symbool van het gebied: de Zwarte Specht.
25 september 2025

‘Huisje Flik’ gaat verdwijnen

‘Huisje Flik’ gaat verdwijnen.
28 september 2025

Natuurmonumenten zoekt vrijwilligers: boswachters, balie en strandwachters

Natuurmonumenten zoekt vrijwillige boswachters
28 september 2025

Junior Rangers Dwingelderveld 10 jaar

Junior Rangers vieren jubileum
28 september 2025

Heideherstel Holtingerveld

In het Holtingerveld vindt van 1 oktober t/m 22 december 2025 op verschillende plekken herstel van de open heide plaats. Zo ontstaat meer ruimte voor planten en dieren die afhankelijk zijn van dit landschap. Voorafgaand aan de werkzaamheden is archeologisch (boor)onderzoek uitgevoerd om waardevolle plekken te beschermen. Bezoekers kunnen tijdelijk enige overlast ervaren; routes kunnen bijvoorbeeld worden omgeleid of afgesloten. Dit wordt ter plaatse aangegeven.
29 september 2025

Paddenstoelenpret met Hans Post

Ter ere van het 25-jarig bestaan van Nationaal Park Drents-Friese Wold organiseren we excursies met kenners van specifieke soortgroepen. Kom op zondag 19 oktober luisteren naar de boeiende verhalen van Hans Post, die je meeneemt in het zichtbare, maar ook verborgen leven van zwammen. Aansluitend trekken we samen het bos in. Daar gaan we op zoek naar de grootste, de kleinste, de opvallendste én zelfs de meest stinkende paddenstoel. Leuk voor jong en oud!
6 oktober 2025

Maaisel en takkenbergen op het Dwingelderveld

Drie vragen over maaisel en takkenbergen op het Dwingelderveld
8 oktober 2025

Laarzendag 2025

Laarzendag bij bezoekerscentrum Dwingelderveld
8 oktober 2025

De porseleinzwam - glanzende bewoner van oude beuken

Dit jaar vieren we 25 jaar Nationaal Park Drents-Friese Wold. Een mooi moment om stil te staan bij alles wat hier leeft, zowel groot én klein. In het Drents-Friese Wold wemelt het in de herfst van de paddenstoelen. Wie goed kijkt, ontdekt dat er een heel verborgen rijk wat schuilgaat in ons bos. Paddenstoelen zijn daarbij niet zomaar wat herfstdecoratie: ze zijn onmisbare schakels in de kringloop van het leven.
13 oktober 2025

Wisselexpositie over zand

wisselexpositie over zand
18 oktober 2025

Neem eens een kijkje in de luchtwachtoren

Luchtwachtoren Ruinen
18 oktober 2025

Vier soorten heide

Nationaal Park Dwingelderveld is vooral bekend vanwege de grote open heide. Wist je dat er vier verschillende soorten heide groeien? Elk van deze soorten draagt op zijn eigen manier bij aan het karakter van het landschap.
18 oktober 2025

Uitzending OVT in bezoekerscentrum

Uitzending OVT in bezoekerscentrum
19 oktober 2025

Ruimte voor de vochtige heide

Op verschillende plekken in Nationaal Park Dwingelderveld haalt Staatsbosbeheer bomen weg, zodat de heide weer de ruimte krijgt. Verschillende heidevelden worden met elkaar verbonden. Dieren kunnen zich daardoor gemakkelijker verplaatsen en vinden zo meer voedsel en veilige plekken om te rusten of zich voort te planten. Vanaf 3 november kunt u werkzaamheden ervaren bij onder andere de witte wandelroute Boswandeling Spier(plantenpad).
30 oktober 2025

Herstel natuurlijke trap Holtingerveld

De natuurlijke trap die zich omhoog slingert tegen de flank van de Havelterberg is beeldbepalend voor natuurgebied Holtingerveld in Drenthe. Als gevolg van jarenlang intensief gebruik is het zand op het pad uitgesleten en zijn de houten treden vergaan. Om ervoor te zorgen dat de trap weer goed begaanbaar is, wordt de trap vervangen.
30 oktober 2025

Onderzoek naar konijnen op het Dwingelderveld

Onderzoek naar konijnen op het Dwingelderveld
5 november 2025

Herstel fietspad Aekingerzand

Vanaf maandag 24 november is een deel van het fietspad over het Aekingerzand afgesloten. Tussen knooppunt 85 en 88 krijgt het fietspad een forse opknapbeurt.
24 november 2025

Beeldbepalende trap over Havelterberg hersteld

De iconische natuurlijke trap die zich omhoog slingert tegen de flank van de Havelterberg in natuurgebied Holtingerveld, is weer in oude glorie hersteld. Een bijdrage van het Regionaal Landschap Drents-Friese Grensstreek maakte de restauratie mogelijk.
4 december 2025

Ambities van het Nationaal Park

Het ambitieplan voor de periode 2025-2030 is vastgesteld.
29 december 2025

Junior Rangers Dwingelderveld zoekt nieuwe deelnemers

De Junior Rangers zoeken versterking.
29 december 2025

Bezoek de luchtwachtoren in Hees

Ga op excursie naar de luchtwachtoren in Hees
29 december 2025

Foto Diewerke van de Ven

Nationale Parken

- Schiermonnikoog
- Lauwersmeer
- Duinen van Texel
- De Alde Feanen
- Drentsche Aa
- Drents-Friese Wold
- Dwingelderveld
- Weerribben-Wieden
- Zuid-Kennemerland
- De Sallandse Heuvelrug
- De Hoge Veluwe
- Veluwezoom
- Utrechtse Heuvelrug
- De Biesbosch
- Oosterschelde
- Van Gogh Nationaal Park
- De Maasduinen
- De Zoom-Kalmthoutse Heide
- De Groote Peel
- De Meinweg
- Nieuw Land
- Hollandse Duinen

De Nationale Parken van Nederland – ons verhaal

Nationale parken zijn de meest karakteristieke natuurgebieden van Nederland. Het zijn plekken waar je geniet van de mooiste natuur en die een thuis zijn voor bijzondere planten en dieren.

Alle nationale parken samen laten de grote diversiteit aan natuur in Nederland zien. Van duinen tot riviernatuur, van bos en heide tot veen. Landschappen die zijn ontstaan door de interactie tussen water en land en tussen mens en natuur. Ieder nationaal park met zijn eigen unieke verhaal en magie, verweven met de regionale geschiedenis en cultuur. En samen één groot essentieel ecosysteem voor heel Nederland en daarbuiten.

In een nationaal park ervaar je wat natuur met je doet. Dat wij mensen onderdeel zijn van natuur. Dat wij natuur nodig hebben maar andersom ook. Want deze bijzondere plekken blijven niet zomaar bijzonder.

In onze nationale parken werken bewoners, ondernemers, terreineigenaren, overheden en andere betrokken organisaties samen aan het versterken, leren en laten beleven van natuur en de daarmee verbonden cultuur. Nationale parken activeren, verbinden en inspireren. Zo dragen ze bij aan een leefbare mooie omgeving én aan duurzame oplossingen voor klimaat, biodiversiteit, water en ruimte. Met een gezonde natuur als uitgangspunt. Omdat we geloven in de kracht en de waarde van natuur. Voor iedereen en altijd!

De Nationale Parken richten zich op:

- Bescherming en ontwikkeling van natuur en landschap
- Natuurgerichte recreatie
- Educatie en voorlichting
- Onderzoek

COLOFON

Foto's

Nationale Parken of IVN
(tenzij anders vermeld)

Opmaak

Grafische Dienst provincie Drenthe

Teksten

Secretariaat Nationale Parken Drenthe

De 22 Nationale Parken vertellen het verhaal van de Nederlandse natuur en het omliggende landschap. Landschap, natuur en onze identiteit zijn met elkaar verbonden. Bewoners en ondernemers die het verhaal van hun gebied ontdekken zijn trots op hun gebied.

